

A Fővárosi Ítéltábla a Sár és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: Dr. Tólas K. József ügyvéd) és a Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft. (fél címe, ügyintéző: Lengyel Zsolt szabadalmi ügyvivő) által képviselt felperes neve (...) kérelmezőnek a Szecskay Ügyvédi Iroda (... ügyintéző: Dr. Szecskay András ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, a Germus és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: Dr. Germus Gábor ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű, a Knight Bird & Bird Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: Dr. Halász Bálint ügyvéd) és a Somfai és Társai Iparjogi Kft. (fél címe 2, ügyintéző: Giber János szabadalmi ügyvivő) által képviselt **III. rendű alperes.** (...) III. rendű és IV.rendű alperes neve (...) IV. rendű ellenérdekű felek ellen a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala szabadalmat megsemmisítő határozatának megváltoztatása iránt indított ügyében a Fővárosi Törvényszék 2013. október 9. napján kelt, 3.Pk...../2013/25. számú végzése ellen az I. rendű ellenérdekű fél 27., a II. rendű ellenérdekű fél 26. és a III-IV. rendű ellenérdekű felek 28. sorszáma alatt előterjesztett fellebbezéseit folytán meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését részben megváltoztatja, és akként rendelkezik, hogy 15 napon belül az I. és II. rendű ellenérdekű felek külön-külön 1.000.000 (Egymillió) forint, míg a III. és IV. rendű ellenérdekű felek együttesen 2.000.000 (Kétmillió) forint elsőfokú eljárási költséget kötelesek megfizetni a kérelmezőnek. Mellőzi a feleket további illeték lerovására kötelező rendelkezést, egyebekben helybenhagyja.

A felek a másodfokú eljárással felmerült költségeiket maguk viselik.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A kérelmező jogelődje9-i uniós elsőbbséget igényelve nemzetközi szabadalmi bejelentést tett a „Pirazolo-pirimidinon származékok impotencia kezelésére” című találmányra. A nemzeti szabadalom engedélyezésére irányuló eljárás 1995. június 29. napján indult. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) megismételt eljárásban hozott 46. sorszámu jogerős határozatával szám alatt korlátozott igényponttal az „5-[2-etoxi-5-(4-metil-1-piperazinilszulfonil)-fenil]-1-metil-3-n-propil-1,6-dihidro-7H-pirazolo-[4,3-d] pirimidin-7-on alkalmazása férfi merevedési zavarok kezelésére alkalmas gyógyszer előállítására” címűre változtatott szabadalmat lajstromozta. A vegyület nemzetközi szabad neve a szildenafil.

A megadott találmányi főigénypontok az alábbiak:

1. 5-[2-etoxi-5-(4-metil-1-piperazinilszulfonil)-fenil]-1-metil-3-n-propil-1,6-dihidro-7H-pirazolo-[4,3-d]pirimidin-7-on vagy gyógyászatiilag elfogadható sója alkalmazása férfiak merevedési zavarainak orális adagolással történő kezelésére és megelőzésére szolgáló gyógyszer előállítására vonatkozik,

2. az 1. igénypont szerinti alkalmazás, szublingválisan beadható gyógyszer előállítására,

3. igénypont az 1. igénypont szerinti alkalmazás, bukkálisan beadható gyógyszer előállítására szól.

A szabadalom oltalmi ideje 2014. május 14. napján lejár.

Az ellenérdekű felek által kezdeményezett eljárásban hozott/142. ügyiratszámú határozatával a Hivatal a tárgyi szabadalmat a keletkezésére visszaható hatállyal megsemmisítette. Indokolásában - egyebek mellett - megállapította, hogy a találmány szerinti megoldás nem felel meg az 1995. évi XXXIII. törvény 115/U. § (5) bekezdésén keresztül alkalmazandó, a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1969. évi II. törvény (RSzt.) 2. §-ában foglalt újdonság követelményének, továbbá a szabadalmi leírás nem tesz eleget a feltárás RSzt. 41. § (1) bekezdésében előírt feltételeinek. Valamennyi fél jogorvoslattal élt a határozattal szemben.

A Fővárosi Törvényszék a kérelmező megváltoztatási kérelmét alaposnak, az ellenérdekű felekét megalapozatlannak találta. Ezért 3.Pk...../2013/25. számú végzésével a szabadalmat megsemmisítő hivatali határozatot megváltoztatta és az ellenérdekű felek megsemmisítési, valamint megváltoztatási kérelmeit elutasította. Leletezés terhével kötelezte a kérelmezőt 220.000 forint, az ellenérdekű feleket pedig külön-külön 239.500 forint illeték lerovására. Végül akként rendelkezett, hogy az I. rendű ellenérdekű fél 9.160.755 forint, a II. rendű ellenérdekű fél 8.591.610 forint, a III. és IV. rendű ellenérdekű felek külön-külön 4.532.925 forint eljárési költséget kötelesek a kérelmezőnek megfizetni.

Megállapította, hogy az elsőbbség időpontjában a megoldáshoz a technika állásához legközelebb álló anterioritásban, az ún. **B.**-szabadalomban a szildenafil feltárássra került, ebből kiindulva, **R.** 1992-ben közölt konkrét kutatási eredményei, valamint **M.** áttekintő jellegű, 1993 áprilisában megjelent cikkében feltártak ismeretében a szakember feltalálói tevékenység nélkül tekinthette a **B.**-szabadalomból megismert vegyületeket olyan inhibitoroknak, amelyek a zaprinasthoz hasonló PDE szelektivitással rendelkeznek, így potenciális HCC (human corpus cavernosum) relaxánsként ED (erektilis diszfunkció, merevedési zavar) kezelésére lehetnek alkalmasak. Az elsőbbség napját megelőzően rendelkezésre álló ismeretek alapján ugyanakkor szakember számára az ED kezelésére nem találta nyilvánvalónak a szildenafil orális alkalmazhatóságát. A **B.**-szabadalom ugyanis nem ad elegendő információt a kifejezetten célhoz kötött orális alkalmazásra, és a technika állásában sem volt olyan közvetlen adat, ami szerint a cGMP PDE inhibitor orálisan adva szelektív hatást vált ki a HCC-ben mellékhatás nélkül. Ekként szakember számára csak az volt nyilvánvaló, hogy a szildenafilt i.c. (intraciszternális, testüregebe adott) adagolással érdemes ED kezelésére tesztelni, remélve, hogy a **B.**-szabadalomban leírt egyéb fiziológiai hatások a lokális adagolással elkerülhetők. A felhozott dokumentumokból (1992-ben tartott nemzetközi urológiai konferencia, NIH 1993-ban írásban megjelent anyaga) arra sem lehetett következtetni, hogy szakember számára kézenfekvő célkitűzés volt a lokálisan beadott injekció kiváltása orális adagolással. Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az orális alkalmazási módhoz a vizsgált ellentartások rutinszerű kombinálásával a szakember nem juthatott el, ezért a támadott megoldás feltalálói tevékenységen alapul és az RSzt. 2. § (1) bekezdése értelmében megalapozza a találmány újdonságát.

Az elsőfokú bíróság értékelése szerint a tárgyi szabadalmi leírás megfelel az RSzt. 41. § (1) bekezdésében előírtaknak, mert annak alapján a szakember a köteles tudása alapján a technika akkori állásának figyelembevételével képes volt a találmány megvalósítására. A leírás a Szabadalmi Ügyintézés Módszertani Útmutatójában előírt elvárásoknak is megfelel. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet a Hivatal azon álláspontjával, miszerint a leírásnak olyan bizonyítékot is tartalmaznia kell, amely hitelt érdemlően igazolja az orális alkalmazás veszélytelenségét és hatásosságát, mivel azok nem műszaki intézkedések, ezáltal ismeretük a találmány megvalósításához nem elengedhetetlenül szükséges. Kifejtette, hogy sem jogszabály, sem a kialakult joggyakorlat nem támaszt olyan követelményt a második indikációs szabadalommal szemben, hogy a megadott klinikai farmakológiai adatoknak ún. Fázis-II. vizsgálatokból kell származnia. A leírásban

ismertetett, önkéntes pácienseken elvégzett vizsgálatok pedig a joggyakorlat által megkövetelt farmakológiai tesztnek (Fázis-I. vizsgálat) megfelelnek. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a szabadalmi oltalom fenntartását indokoltnak látta.

Az ellenérdekű felek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf...../2014/18. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését részben megváltoztatta és a kérelmező megváltoztatási kérelmét elutasította, valamint rendelkezett az eljárási költség és illeték viseléséről.

A másodfokú bíróság hiányolta, hogy a leírás nem tartalmaz tapasztalati tényeken alapuló, ellenőrizhető, számszerűsített adatokat és nem ad megfelelő útmutatást a szakembernek a gyógyszer előállításához. A leírásban megadott dózisérték túlzottan általános, a széles tartomány nem ad használható információt a szakember számára, így csak kísérletekkel juthat el a kívánt gyógyászati hatáshoz szükséges hatóanyag mennyiséghez. Ezért az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a bejelentési elsőbbség időpontjában a leírás nem felelt meg az RSzt. 41. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, abból a szakember a találmány tárgyát megvalósítani nem tudta. A másodfokú bíróság emellett az elsőfokú bíróságtól eltérően a feltalálói tevékenységet és ezen keresztül a találmány Rszt. 2. §-a szerinti újdonságát sem találta megállapíthatónak.

A kérelmező felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria Pfv.IV...../2015/18. számú végzésével a jogerős végzést hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A kérelmező felülvizsgálati eljárási költségét 335.000 forintban, az I. és II. rendű ellenérdekű feleket személyenként, a III. és IV. rendű ellenérdekű feleket együttesen 300.000 forintban állapította meg.

A Kúria az újdonság kérdését érdemben bírálta el és arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság a releváns iratok és az azokból megszerezhető ismeretek alapján okszerűen és a logika szabályainak megfelelően jutott arra a következtetésre, hogy a találmány szerinti gyógyszerkészítmény orális adagolása feltalálói tevékenységen alapul, ezért megfelel az RSzt. 2. §-a alapján az újdonság követelményének.

A feltárás megfelelősége körében azonban a jogerős végzést nem találta felülvizsgálhatónak. Kifejtette miszerint annak megítélése, hogy szakember a köteles tudása és a szabadalmi leírásban kapott ismertetés alapján az elsőbbség időpontjában képes volt-e a találmány tárgyát megvalósítani, olyan különleges szakértelmet igényel, amellyel a másodfokú bíróság nem rendelkezik. Ezért nem lett volna mellőzhető igazságügyi szakértő kirendelése. Erre tekintettel a jogerős végzést hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Előírta, hogy az új eljárásban a másodfokú bíróságnak a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tájékoztatnia kell a feleket a bizonyításra szoruló tényekről, ezen belül a szakértői bizonyítás szükségességéről, a bizonyítási teherről és a bizonyítás sikertelenségének, illetve elmaradásának következményeiről. Erre irányuló bizonyítási indítvány esetén szükséges - célszerűen farmakológiai ismeretekkel rendelkező - igazságügyi szakértő kirendelése annak megítélése érdekében, hogy az igényelt elsőbbség időpontjában (1993. június 9.) a megadott szabadalomhoz tartozó (módosított, végleges) leírásban - klinikai vizsgálati eredmények bemutatása nélkül - az orális adagoláshoz rendelkezésre bocsátott információk és számadatok alapján szakember képes volt-e olyan gyógyszerkészítményt reprodukálni, amely a leírásban ismertetett terápiás hatást váltja ki az adott indikációban.

A megismételt eljárásban az ítéltábla a kúriai határozatban megfogalmazott fenti kérdés megválaszolására a Pp. 177. § (1) bekezdése alapján szakértőként kirendelte az Országos

Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézetet (OGYÉI), amely testület választ adott a felek által feltett kérdésekre is.

A szakvélemény kiemelte, hogy eltérő követelményrendszer érvényesül a gyógyszer-hatóanyag szabadalmazhatósága és a gyógyszerkészítmény engedélyezése tekintetében. A szabadalmazáshoz bizonyítani kell, hogy a megoldás nem következik szakember számára a technika akkori állásából, ez gyógyszerek esetében állatkísérletek, biológiai-biokémiai tesztek bemutatását jelenti, az alkalmazhatósághoz közlik a hatóanyag reprodukálásának módját, megjelölik (becslik) a készítmény formáját, adagolási tartományát és a beadás módját, de ezeket csak általánosan, nem feltétel a klinikai vizsgálat. Ezzel szemben a gyógyszerkészítmények engedélyezésének részletes, klinikai vizsgálatokra is kiterjedő, szigorú feltételeit külön jogszabály határozza meg. Mindezek előrevetítése után a szakértő az ítéletábla fenti kérdésére nemmel válaszolt. Kifejtette, hogy a gyógyszer-kefelesztés szakma, amit multidiszciplináris munkacsoport végez, a reprodukálás során a hatóanyag-gyártás üzemesítése, a készítmény engedélyezéséhez szükséges állatkísérletes, majd klinikai vizsgálatok köre 1993-ban szakember számára oly mértékben ismert volt, hogy a vizsgálatok megfelelő kombinációit kiválaszthatták. Bizonyos részletek (a pontos adagolás, a mellékhatások gyakorisága, súlyossága) pedig kizárólag a széleskörű klinikai vizsgálatok során határozhatók meg, ezeket a szabadalmi leírás nem is tartalmazhatta.

A kérelmező a szakvéleménnyel igazolva látta, hogy a szabadalmi leírás kielégíti a feltárással szemben támasztott követelményeket. Ennek megerősítésére - figyelemmel a III. és IV. rendű ellenérdekű felek által beszerzett Prof. **C.P.**-féle szakvéleményre is - párhuzamosan csatolta dr. **B.P.** szakvéleményét.

Az I. rendű ellenérdekű fél álláspontja szerint az OGYÉI - a gyógyszerek forgalomba hozatalának engedélyezését szabályozó közigazgatási szabályokból történt téves kiindulása következtében - tévesen állapította meg, hogy a leírás alapján szakember képes volt a találmány szerinti terápiás hatás kiváltására alkalmas gyógyszerkészítményt reprodukálni. Rámutatott, hogy az OGYÉI szakvéleménye végig gyógyszer-hatóanyagra összpontosított, miközben a szabadalom tárgya és lényege egy már ismert hatóanyag új gyógyászati alkalmazása, második indikációja, nevezetesen a szildenafil orális úton történő alkalmazása férfiak ED zavarainak kezelésére. A tárgyi „svájci típusú” igénypont esetén ezért a kirendelt szakértőnek azt kellett volna vizsgálnia, hogy a szakterületen jártas szakembertől az elvárható ismeretekkel együtt a leírás adott-e elegendő mértékű és világos ismertetést a támadott indikációs találmány megvalósításához. Az I. rendű ellenérdekű fél fenntartotta, hogy a leírás az orális alkalmazás hatásosságát és biztonságát klinikai vizsgálatokkal, mérési eredményekkel kellően nem tárta fel. Kifejtette, hogy a találmány szakember általi megvalósíthatóságát értékelhető humán vizsgálati eredményekkel és a dózistartományok megadásával kellett volna valószínűsíteni. Ennek alátámasztására csatolta **K. Á.** felkérésére készített szakvéleményét. A kirendelt és a felkért szakértő véleménye közötti ellentmondások feloldására indítványozta a szakértők meghallgatását.

A II. rendű ellenérdekű fél az OGYÉI szakvéleményét megalapozatlansága okán nem fogadta el, az I., III. és IV. rendű kérelmezők részéről beszerzett szakvéleményekben foglaltakkal egyetértett. Kifogásolta, hogy a testület a szabadalmi jogi megközelítés helyett a gyógyszer-hatóanyag szabadalmazhatóságát, valamint a gyógyszerkészítmény engedélyezésének feltételrendszerét vetette össze és így a svájci típusú gyógyszer szabadalmakkal kapcsolatban kialakult joggyakorlattal ellentétes megállapításokra jutott. Érvei szerint a második indikációs szabadalmak esetében is bizonyítani kell a hatásosságot, a kellő feltárási alapvető követelmény, ehhez megfelelően dokumentált eredmények és adatok szükségesek, ilyenek azonban a leírásban nem találhatók.

A III. és IV. rendű ellenérdekű felek az OGYÉI szakvéleményét megelőzően csatolták Prof. **C.P.** szakvéleményét, aki szerint a leírás elégtelen információt tartalmaz ahhoz, hogy egy biztonságos és hatékony, szildenafilfil tartalmazó, férfiak ED zavarainak orális adagolással történő kezelésére szolgáló gyógyszerkészítmény reprodukálható legyen. A szakértő szakvéleményét, illetve kiegészítését az OGYÉI vélemény tükrében is helytállónak találták és az ellentmondások feloldására indítványozták személyes meghallgatását. Az OGYÉI szakvéleményét a jogvita eldöntésére alkalmatlannak tartották és figyelmen kívül hagyását kérték, mert a szakértő félreértelmezte a feladatát, ugyanis nem farmakológusként, hanem gyógyszer-forgalmazási és szabályozási szakemberként adott választ, a hatóanyag előállításával, üzemelésével kapcsolatos kérdéseket elemez, pedig a szabadalomnak nem ez a tárgya, hanem egy második indikációs alkalmazás, továbbá összekeveri a gyógyszer forgalmazhatóság és a szabadalmazhatóság feltételeit, illetve tagadja a klinikai tesztek szükségességét. Érveik szerint a testület nincs tisztában a kellő feltárás és a megvalósíthatóság fogalmával, összekeveri a hasznosítás, illetve a reprodukció kifejezéseket, a szabadalmi jogtól eltérően értelmezi a biztonságos és hatásos jelzőket, és válasz nélkül hagyja a végzésben feltett kérdéskört. Megjegyezték, hogy az OGYÉI szakvéleménye a bíróságot nem köti és utaltak olyan jogesetekre, ahol az ítéletábla a felek által felkért szakértő megállapításait fogadta el a kirendelt igazságügyi szakértői véleménnyel szemben. A III. és IV. rendű ellenérdekű felek fenntartották, hogy éppen az újdonságot jelentő jellemző nincs kellően feltárva, mivel számszerűsíthető, összehasonlítható és az adagolás módjára vonatkozó in vivo klinikai kísérleti adatok helyett a leírás az orális alkalmazással kapcsolatban csak egyszer említi az impotenciában szenvedő betegeken végzett in vivo vizsgálatssorozatot, de maga a vizsgálatssorozat nincs ismertetve, így gyakorlatilag semmilyen információt nem ad a szakember számára. Kifogásolták, hogy az új hatást és a mellékhatás hiányát legalább Humán-Fázis-I. kísérlettel sem mutatta ki a kérelmező a leírásban.

A másodfokú bíróság a kérelmezőnek a tanácsülés 2017. február 2. napját követően érkezett 56. és 57. sorszámú előkészítő iratait figyelmen kívül hagyta.

Az ellenérdekű felek fellebbezése a feltárás elégtelensége körében nem alapos, a megállapított elsőfokú eljárási költség tekintetében részben alapos.

Az eljárás jelen szakaszában már csak az várt elbírálásra, hogy a támadott szabadalomban közölt kitanítás megfelel-e az Rszt. 41. § (1) bekezdésében megfogalmazott követelménynek, aminek értelmében a leírásnak lehetővé kell tennie, hogy szakember a találmány tárgyát a leírás és a rajzban foglaltak alapján megvalósíthassa. Ennek megválaszolására a megismételt eljárásban a másodfokú bíróság igazságügyi szakértői véleményt szerzett be, aminek tükrében az elsőfokú bíróság döntését és indokait is helytállónak fogadta el.

Az ítéletábla nem tartotta alkalmatlan vizsgálati módszernek, hibás megközelítésnek, hogy a szakértő az engedélyezési eljárást és a szabadalmazhatóságot ütköztette és abból vezette le következtetéseit, mert túl azon, hogy ebből egyértelműen kitűnt, hogy az előbbi lényegesen szélesebb körű elvárásokat támaszt a kérelmezővel szemben, az megállapítható volt, hogy a találmány oltalmazhatósága érdekében a szabadalmat milyen jellegű bizonyítási, illetve milyen mélységű adat és ismeret közlési kötelezettség terheli a feltárás terén. Saját különleges szakértelem hiányában döntését a másodfokú bíróság döntő mértékben a felsőfokú műszaki végzettséggel rendelkező bírákból álló, iparjogvédelmi ügyekre szakosodott elsőfokú bírói tanács érvelésére alapozta, amit az OGYÉI szakvéleménye megerősített, az ellenérdekű felek által beszerzett, tudományos szintű, elsősorban az ismertetett adatok mennyiségét elégtelennek állító

szakvélemények pedig nem tettek aggályossá. Kiegészítő szakvélemény kérését vagy a szakértők meghallgatását a másodfokú bíróság nem látta szükségesnek, ennek folytán az ellenérdekű felek erre vonatkozó indítványát nem teljesítette.

A támadott találmány lényege a férfiak merevedési zavarainak orális úton való kezelése a már ismert szildenafil hatóanyaggal, ezért az volt a kérdés, hogy a tárgyi második indikációs találmányban az orális adagolás módja, kivitelezése olyan részletességgel van-e bemutatva, hogy a találmányt szakember különösebb nehézség, feltalálói tevékenység nélkül is megvalósíthassa. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy az RSzt. nem határozza meg a „második indikációs találmány” fogalmát és nem ad külön szabályt a feltárásához sem, a Módszertani Útmutató azonban kitér erre, amikor előírja, hogy a vegyület(ek) új hatását farmakológiai teszttel kell igazolni. A másodfokú bíróság azzal is egyetértett, hogy ennek az elvárásnak a leírás eleget tesz. A szildenafil hatóanyagot és előállítását a és számú európai szabadalmi leírások ismertetik, az ismert gyógyászati hatások felsorolásra kerültek, ezek mechanizmusa, beleértve a cGMP PDE gátlást is azonosított, továbbá világosan tartalmazza a HCC-n végzett in vitro farmakológiai tesztet és annak eredményeit, különösen a PDEV-re vonatkoztatott IC₅₀ értéket.

A megoldáshoz szükséges és elégséges műszaki intézkedések is adottak. A tárgyi esetben a műszaki intézkedés maga az orális adagolás kivitelezése, ez részben a hatóanyagból orálisan beadható készítmény előállításának módjával, másrészt a terápiás dózistartomány megadásával konkretizálható. Az orálisan beadható készítmény előállítása a szakember köteles tudásához, rutin tevékenységéhez tartozik, kiviteli példa csatolására pedig nem volt szükség, mert a hatóanyagot feltáró **B.**-szabadalom erről kitanít. Megvalósult a másik követelmény is, mert a kérelmező megadta az indikáció kiváltására alkalmas ajánlott orális dózistartományt (5-75 mg/nap) az eredetileg benyújtott leírásban, és világos az is, hogy e dózistartomány merevedést idéz elő önként vállalkozó impotens személyeknél (klinikai Fázis- I. vizsgálat). Tévesen állították az ellenérdekű felek, hogy a szabadalmi leírásnak olyan bizonyítékot is tartalmaznia kellene, ami hitelt érdemlően igazolja az orális alkalmazás veszélytelenségét és hatásosságát. Megfelelően értékelte ugyanis az elsőfokú bíróság, hogy ezek nem a találmány megvalósításához elengedhetetlenül szükséges műszaki intézkedések, hanem az alkalmazás kapcsán jelentkező jelenségek, emellett a leírás kitanít a hatóanyag hatékonyságáról, toxicitásáról is. Ez a megítélés kiolvasható az OGYÉI-nek az I. rendű ellenérdekű fél 2., illetve a II. rendű ellenérdekű fél 3. kérdésére adott válaszaiból is. Az sem jelenthet oltalmazhatósági akadályt, hogy a klinikai Fázis-II. vizsgálatok csak a bejelentést követően kezdődtek meg, mert a rendkívüli időigényre és a nyilvános gyakorlatbavétellel való újdonságrontás fokozott kockázatára tekintettel sem a jogi szabályozás, sem a joggyakorlat nem kívánja meg, hogy a második indikációs szabadalmakban megadott klinikai farmakológiai adatok Fázis-II. vizsgálatból eredjenek. Ezt cáfoló érveket a fellebbezések és a magánszakértői vélemények sem fejtettek ki. Emellett az önkéntes pácienseken elvégzett vizsgálatok eredményei a reprodukáláshoz kellő mértékben feltárják a találmányt. Azt is helytállóan jegyezte meg az elsőfokú bíróság, hogy mivel a Viagra 1998-ban gyógyszerhatósági engedélyt kapott, tehát az oltalom 2012. évben történt megadásának időpontjában a szildenafilnak az orális adminisztráció során keletkező klinikai hatásossága - immáron a Fázis-II. kutatás eredményei alapján is - kellően dokumentált volt.

Mindezekből a másodfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a leírásban megadott információk és saját köteles tudása alapján az elsőbbség időpontjában szakember számára magától értetődően következik a megvalósítás konkrét módja, vagyis a kitanítás elegendő a találmány megvalósításához, tehát a leírás megfelelt az RSzt. 41. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak. Ezért nincs akadálya az oltalom fenntartásának, helyesen döntött a törvényszék, amikor az ellenérdekű felek megsemmisítésre, illetve a hivatali határozat megváltoztatására irányuló kérelmeit elutasította.

Alaposan kifogásolták ugyanakkor a fellebbezések az elsőfokú eljárásra megállapított illeték és részben az eljárási költség mértékét is.

A jelen nemperes eljárásban a pertárgy értéke nem állapítható meg, mivel a kérelem a hivatali határozat megváltoztatására irányul. Ezért az illeték meghatározásánál az elsőfokú eljárásban az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja és 42. § (1) bekezdés g) pontja irányadó, azaz az illeték számításának alapja a törvényszék előtt első fokon indult nemperes eljárásban 350.000 forint, mértéke 3%. Ekként valamennyi megváltoztatási kérelmet előterjesztő félnek a hivatali határozatban meghatározottak szerinti 10.500 forintot kellett az iraton leróni. Mivel a II. rendű ellenérdekű fél nem élt megváltoztatási kérelemmel, őt illetékfizetési kötelezettség nem terhelte. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a meg nem határozható pertárgyérték helyett a párhuzamosan folyó bitorlási perekben biztosítékul adott összeget vette az illetékszámítás alapjául. Erre jogszabályi lehetőség nincs. Ezért a másodfokú bíróság a végzést ebben a részében megváltoztatta, meghatározta a szükséges mértéket és mellőzte a további illeték fizetésére vonatkozó rendelkezést.

A másodfokú bíróság az elsőfokú döntést a főtárgy vonatkozásában nem változtatta meg, ezért továbbra is az ellenérdekű felek tekinthetők vesztes félnek, így a Pp. 78. § (1) bekezdése folytán őket terheli az eljárási költség megfizetésének kötelezettsége. A kérelmező által 25/K/4. szám alatt csatolt számlákat a szabadalmi ügyvivő állította ki, így a díjmérték megállapításánál a 24/2004. (VI. 30.) IM rendelet 2. §-a volt irányadó. A másodfokú bíróság egyetértett az ellenérdekű felekkel abban, hogy a kérelmező 26 millió forintot meghaladó igénye jelentősen eltúlzott. Az eljárás pertárgy értéke a fentiek szerint ezt nem indokolhatja. Ugyanakkor a különleges szaktudást igénylő, nehéz megítélésű, bonyolult ügyben a kérelmező képviselője számos beadványt terjesztett elő és a bíróságon is megjelent. Ezért figyelemmel a más ügyekben szokásosan alkalmazott mértékre is a másodfokú bíróság úgy találta, hogy a rendelkező részben meghatározott összeg áll arányban a ténylegesen kifejtett szabadalmi ügyvivői tevékenységgel, erre tekintettel mérlegelés eredményeként az eljárási költség összegét valamennyi ellenérdekű fél esetében leszállította. A megállapított díj magában foglalja a kérelmező részéről lerótt eljárási illetéket is, azonban számla hiányában nem tartalmazza a fordítási költséget.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 259. §-án keresztül irányadó Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A fellebbezések folytán a jogkérdésben hozott döntés nem változott, ebben a részben az ellenérdekű felek vesztesnek minősülnek, viszont a másodfokú bíróság jelentős mértékben csökkentette a fizetendő elsőfokú eljárási költség összegét, aminek vonatkozásában a kérelmező tekinthető vesztes félnek. A másodfokú bíróság a felek veszteségének és nyertességének arányát lényegében azonosnak tekintette és figyelemmel az előlegezett költségekre, beleértve a másodfokú eljárásban az ellenérdekű felek által előlegezett szakértői díjat is a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy a felek felmerült költségeiket maguk viselik.

A másodfokú bíróság tájékoztatja az ellenérdekű feleket, hogy mivel a szükséges 9.000 forintot meghaladó illetéket róttak le fellebbezésükön, ezért az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja, valamint 79. § (4) bekezdése alapján az adóhatóságtól az adózás rendjéről szóló törvény adó visszatérítésre vonatkozó szabályai szerint visszaigényelhetik a szükségtelenül megfizetett illetéket, de arról a másodfokú bíróság hatáskör hiánya miatt nem rendelkezhet.

Budapest, 2017. február 2.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Czifra Veronika s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző